

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí v Bratislave 11. septembra 2013 v trestnej veci obvineného **R. K. pre zločin ublíženia na zdraví formou spolupáchatel'stva** podľa § 20, § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1T 181/2010, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. R. H., proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 6. septembra 2012, sp. zn. 6To 42/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného R. K. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 13. februára 2012, sp. zn. 1T 181/2010, bol obvinený R. K. uznaný za vinného zo spáchania

zločinu ublíženia na zdraví formou spolupáchatel'stva podľa § 20, § 155 ods. 1 Tr. zák. a prečinu výtržníctva formou spolupáchatel'stva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v bode 1/ a pokračujúceho prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v bode 2/ na tom skutkovom základe, že

1/ obvinený R. K. a V. K. dňa 25. novembra 2009 v čase asi o 18.00 hod. na ulici H. v M. v bare „U.“, za prítomnosti M. V., M. L., H. S. a ďalších svedkov, po vzájomnej dohode pristúpili k poškodenému P. S., kde ho obvinený V. K. neznámym predmetom udrel odzadu po temene hlavy, potom sa všetci traja presunuli do vedľajšej miestnosti, kde ho obaja obvinení začali na zemi kopať a udierať päťami do oblasti hlavy, v dôsledku čoho utrpel poškodený P. S. ťažké zranenia, a to KC traumy, otras mozgu, krvácanie do mozgových krytov, a to pod tvrdý obal tzv. duru vpravo v oblasti čela a temena vpravo

a krvácanie pod mäkký obal tzv. pavúčnicu, krvácanie do okolia vnútorného zdvojeného listu tvrdého obalu mozgu vľavo, trieštivú zlomeninu nosných kostí, trieštivú zlomeninu dutiny hornej čeľuste vľavo, krvácanie do tejto tvárovej časti lebky a zlomeninu jarmového oblúka hornej čeľuste tvárových kostí obojstranne, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu a práceneschopnosť v trvaní najmenej 156 dní,

2/ obvinený R. K. dňa 25. novembra 2009 v čase asi o 21.15 hod. na ulici H. v M. na parkovisku pred barom „U.“ po predchádzajúcom verbálnom incidente, fyzicky napadol poškodeného P. S. tým spôsobom, že ho niekoľkokrát udrel päťou do oblasti tváre.

Okresný súd obvinenému R. K. podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal oboch obvinených solidárne uhradiť poškodenému P. S. škodu vo výške 6 396,70 €. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného P. S. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd odkázal poškodené strany D. a S. s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku Okresného súdu Piešťany podali obvinený V. K. a obvinený R. K. odvolania, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením zo 6. septembra 2012, sp. zn. 6To 42/2012, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený R. K. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní obvinený namietal, že sa odvolací súd vôbec nevysporiadal s námietkami obhajoby a vo svojom rozhodnutí neuviedol právne úvahy ohľadne subjektívnej stránky trestného činu k úmyslu obvineného spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 176 resp. § 168 Tr. por. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia len uviedol, že súd prvého stupňa vyvodil správne právne závery. Žiadnym spôsobom úvahy k právnej kvalifikácii, resp. argumenty k námietkam obhajoby neuviedol a žiadne úvahy nedoplnil. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo účastníka konania na odôvodnenie. Za daného stavu je, podľa názoru obvineného, rozhodnutie odvolacieho súdu absolútne nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako to uvádza napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 209/04.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený poukazoval na to, že zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. vyžaduje úmyselné zavinenie, ktoré sa vzťahuje na všetky znaky skutkovej podstaty, teda nielen na konanie, ale aj na objekt, následok, príčinnú súvislosť a na účinok na hmotnom predmete útoku. Pri dokazovaní trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 Tr. zák. je dôležité dokazovanie úmyslu páchatel'a, aký následok svojim konaním chcel spôsobiť, resp. s akým následkom bol uzročený. Obvinený K. vždy prezentoval bitku v bare „U.“ ako krčmovú bitku, bola to však bitka vzájomná. Popieral len dôvod začatia bitky, pričom poukazoval, že bitku začal poškodený S.. Pri bitke nepoužil žiadny predmet ako zbraň, bil sa holými rukami. Spôsob bitky medzi obvineným K. a poškodeným S. je zrejmý aj z bodu 2/ obžaloby, kedy sa obaja opätovne pobili pred krčmou, pričom táto bitka nemala ani na jednom z nich následky ublíženia na zdraví z právneho hľadiska. Vzhľadom na vyššie uvedené nebol teda preukázaný úmysel obvineného spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví. Obvinený mal za to, že uvedené konanie mal súd vyhodnotiť ako súbeh úmyselného ublíženia na zdraví podľa § 156 Tr. zák. a nedbanlivostného spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví podľa § 157 Tr. zák.

Na záver dovolania namietal, že sa súdy nevysporiadali s konaním jednotlivých obvinených. Poukazoval na výpoveď poškodeného S., ktorý tvrdil, že bol zvrchu nad obvineným K., ktorý ležal pod ním na zemi, takto ho držal, keď dostal úder, pravdepodobne nohou. Tento úder vykonal obvinený K. a bol takej intenzity, že po ňom zostal poškodený chvíľu v bezvedomí.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného a zrušil uznesenie Krajského súdu Trnava zo 6. septembra 2013, sp. zn. 6To 42/2012, ako aj rozsudok Okresného súdu Piešťany z 13. februára 2012, sp. zn. 1T 181/2010.

K dovolaniu sa vyjadril aj poškodený P. S., ktorý považoval postup súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu za správny.

K dovolaniu obvineného K. sa vyjadril aj obvinený V. K.. Poukazoval na to, že poškodený S. najskôr obvinil zo skutku len obvineného K. a až po takmer pol roku (doposiaľ nevedno z akých dôvodov) vzniesol vyšetrovateľ Policajného zboru obvinenie aj voči K.. Sám K. však v priebehu celého trestného konania tvrdil, že obvinený K. nebol účastníkom jeho incidentu s poškodeným S.. Uvedené potvrdzuje aj jeho výpoveď z 28. júna 2010.

Namietal aj proti tvrdeniam K., že súdy sa dostatočne nevysporiadali s konaním obvinených, najmä v tom smere, že údajne K. mal kopnúť poškodeného S. do hlavy. Uvedené nezodpovedá výpovedi K. z 28. júna 2010. Poukazoval aj na zvukovo-obrazový záznam z rekonštrukcie vykonanej dňa 12. augusta 2010 v bare „U.“, z ktorého je zrejmé, že to bol práve poškodený S., ktorý povalil obvineného K. a K. v smere do vedľajšej miestnosti tak, že obvinený K. a K. ležali na chrbtoch a poškodený S. ležal na nich a držal ich svojou pravou a ľavou rukou každého z nich okolo krku a potvrdil aj tú zásadnú skutočnosť, že obvinený K. žiadnym spôsobom nebil poškodeného S.. V súvislosti s týmito tvrdeniami považoval dovolanie obvineného za relevantne nepodložené a vzhľadom na vykonané dokazovanie za nepresvedčivé a do určitej miery účelové.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

V dovolaní obvinený namietal, že konaním krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nakoľko sa súd v odôvodnení

svojho rozhodnutia v dostatočnej miere nevysporiadal s námietkami obhajoby uvedenými v odvolaní a tiež neuviedol právne úvahy ohľadne subjektívnej stránky – úmyslu obvineného spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Podstata uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zo strany obvineného spočívala v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu. V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že dovolanie proti odôvodneniu rozhodnutia nie je, s ohľadom na ustanovenie § 371 ods. 7 Tr. por., prípustné.

Najvyšší súd, s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 209/04, uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Uvedené právo však nie je možné

vykladať tak, že zaručuje právo obvineného na také rozhodnutie súdu, ktoré zodpovedá jeho predstavám. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky argumenty obvineného, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných obvineným. O porušenie tohto práva nejde ani v prípade, ak odvolací súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukáže v podstatnej časti na dôvody uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa.

S poukazom na vyššie uvedené mal najvyšší súd za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa v plnej miere stotožnil s odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa, odkázal na jeho správne úvahy a tieto čiastočne doplnil, zodpovedá ustanoveniu § 176 Tr. por.

Obvinený v dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že obvinený namietal predovšetkým nepreukázanie subjektívnej stránky.

V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejme nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 11. septembra 2013

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová